

Vývoj situace v lesích Správy NP a CHKO Šumava

V nejpřísněji chráněných částech NP a CHKO Šumava jsou kůrovci napadené stromy ponechány svému osudu. Nástup nového lesa je zde masivní.

Odhad vývoje kůrovcové situace

Bezprostředně po vrcholu letošního jarního rojení kůrovců provedli odpovědní pracovníci Správy NP a CHKO Šumava další odhad vývoje kůrovcové situace v našem největším národním parku. Na rozvoj podkorního hmyzu má kromě člověkem ovlivnitelných faktorů vliv i řada dalších, které nelze ovlivnit, ani dopředu přesně stanovit. Jedním z těchto vlivů je například počasí. Při velmi teplém a suchém průběhu jara a léta dojde k mnohem rychlejšímu a úspěšnějšímu vývoji lýkožrouta smrkového pod kůrou napadených smrků. Razantní nástup gradací lýkožrouta smrkového se projevil např. v letech 1994, 1996 a 1997.

I přes poměrně vlhké počasí na začátku letošního léta, začalo šíření do okolních porostů, je zaznamenán zvýšený stav. Správa NP a CHKO Šumava se snaží šíření zastavit nebo zpomalit. Správcům NP Šumava se podařilo poměrně přesně odhadnout množství napadených stromů v předchozím roce. V roce 2008 došlo k napadení cca 240 tis. m³ smrků, z tohoto množství bylo zhruba 120 tis. m³ zpracováno a cca 120 tis. m³ zůstalo bez zpracování v území se samovolným vývojem.

V letošním roce byl odhadovaný vývoj následující: zhruba 130 tis. m³ napadených stromů ke zpracování (k tomu je nutno připočítat lapáky) a asi 100 tis. m³ v územích bez zásahu proti kůrovcům. Celkové předpokládané množství kůrovcem napadených smrků je tedy zhruba stejné, jako bylo v roce předchozím.

Odhady na letošek (druhý rok po orkánu Kyrill) jsou poměrně vysoké, nejedná se však o údaje historicky nejvyšší. Nejvyšší zpracované množství kůrovcem napadené hmoty bylo zaznamenáno v roce 1996 – 187 tis. m³. Ve stejném roce byl zaznamenán nárůst kůrovcových souší na výši téměř 130 tis. m³. Historicky nejvyšší nárůst objemu kůrovcových souší byl pak zaznamenán v roce následujícím – 1997, a to ve výši cca 165 tis. m³.

Věříme v přirozenou obnovu dřeva

„Výrazný rozdíl ve srovnání letošního a předchozího roku je v posunu projevu kůrovcových populací směrem k těm lesním porostům, kde se budou napadené stromy těžebně zpracovávat. Tyto typy lesních porostů se v současnosti rozkládají na zhruba ¾ NP Šumava. Pokud se zde napadení stromů kůrovci projeví, zpracování v nich probíhá co nejšetrněji moderními technologiemi tak, aby nedocházelo k poškozování přírodního prostředí NP, a aby bylo zároveň v maximální možné míře

zabráněno šíření kůrovce za hranice národního parku," řekl Petr Kahuda, vedoucí provozního oddělení Péče o ekosystémy NP Šumava.

Správci NP Šumava hodlají dál ponechávat napadené stromy v nejpřísněji chráněných zónách svému osudu. Nejlepší, co se zde může pro les udělat, je nechat jej být. Přirozenou obnovu lesa nelze ničím v lesích NP nahradit, je součástí ochrany přírodních procesů probíhajících zde více méně nerušeně.

Ochrana lesního ekosystému v NP Šumava

„Lesní ekosystém je složitý a dokonalý systém, ve kterém probíhá neustálý koloběh látek a tok energií mezi jednotlivými složkami. Je-li některá složka nebo proces uměle narušen, je tím ovlivněn celý ekosystém, i když to na první pohled nemusí být patrné. Chránit les v národním parku znamená chránit celý již zmíněný lesní ekosystém - vývoj a procesy, které v něm probíhají, i jeho přirozenou biodiverzitu,“ říká Aleš Kučera, vedoucí odboru ekologie lesa Správy NP a CHKO Šumava.

Zatímco na 20% parku byl les včetně polomů ponechán přirozenému vývoji – jedná se většinou o přirozené smrčiny, na 80% území se proti kůrovci intenzivně zasahuje. Těží se zde napadené stromy, jsou nasazeny lapače a provádí se poloprovozní výzkum aplikací speciální houby *Beauveria bassiana*.

Na významné části území ponechané samovolnému vývoji se rychle dostavuje masivně vznik nového lesa. Sčítání jedinců mladých smrků proběhlo na největším a nejstarším bezzásahovém území již v roce 1998 a již tehdy bylo zřejmé, že není třeba mít obavy o budoucnost horských smrčín. Opakované měření v roce 2008 na této ploše a další měření provedené po celém území „bezzásahových“ horských smrčín potvrdily stejnou věc. Přírodní horské smrčiny se obnovují s dostatečnou intenzitou.

Jana Zvettlerová
tisková referentka
Správa NP a CHKO Šumava